Тыднёвік Магілёўскі

№ 1 (32)
30.01.98.

ДА НАШЫХ ЧЫТАЧОЎ

Некалькі слоў на дарогу

Прайшоў месяц з нашага апошняга спатканьня на старонках газэты. Для нас гэта быў час пошуку магчымасцяў дзеля працягу існаваньня тыднёвіка ў новым годзе. Нашаму заснавальніку давялося немала прыкласці намаганьняў для таго, каб адшукаць сродкі на выдавецкія і рэдакцыйныя патрэбы. Цяжкая гэтая праблема вырашана, аднак такім чынам, што ў бягучым годзе мы будзем выходзіць меншым накладам і, хутчэй за ўсё, толькі двойчы на месяц.

Аднак з вашай чытацкай дапамогі выдавецкая сітуацыя можа змяніцца ў лепшы бок. Разлічваем у прыватнасці на падтрымку газэты ў раённых цэнтрах, дзе, пачынаючы з гэтага нумара, будзе прадавацца напачатку абмежаваная колькасць асобнікаў газэты. І, зразумела, спадзяемся, што не страцім ніводнага чытача з тых, хто прызвычаіўся да нас у мінулым годзе.

З удзячнасці за вашую ўвагу і падтрымку адчыняем новы перыяд свайго нялёгкага існаваньня. (Гэта не скарга, барані Бог, а шчырая праўда, якую мы, як і ва ўсім іншым, лічым непрыстойным хаваць ад сваіх чытачоў).

Ёсць яшчэ акалічнасць, якая патрабуе высьвятленьня на самым пачатку. Гаворка ідзе аб канцэптуальным накірунку і змесце газэты. Нярэдка нават нашыя прыхільнікі (адно з такіх меркаваньняў надрукавана сёньня на 3-яй стар.) і сябры крытыкуюць рэдакцыю за нібыта залішнюю палітызаванасць выданьня і яго ўяўную нацыянальную акрэсьленасць. Пераважаючая ўвага да гэтых пытаньняў, на іх думку, не пакідае месца для публікацый на "лёгкія" тэмы.

Прыняць такія папрокі, хаця чытачам пярэчыць не прынята, не можам. Па нашаму перакананьню, палітыка як раз там, дзе робіцца выгляд, што яе няма і ёю быццам не цікавяцца. Але такая, не адкрытая, а схаваная палітыка, небясьпечная, як нішто іншае. Калі людзі нарэшце спахапляюцца і разумеюць, што іх непрыкметна завялі не туды, куды абяцалі і куды яны даверліва, не ўнікаючы ў "палітыку", ішлі — як правіла бывае ўжо позна. Тады даводзіцца плаціць за гэта пакутамі і стратамі не толькі самім, а і нярэдка наступным пакаленьням...

Што тычыцца мовы, дык мы жывём у Беларусі, якой Бог даў гэтую — адну з самых прыгажэйшых, мілагучных і багатых моваў, якая мае ўсе падставы ганарыцца сваім пачэсным месцам у гуманітарнай гісторыі чалавецтва. А ў фактар нелаяльнасці да рэжыму яе пераўтварае самая наша ўлада. Гэта яшчэ б паўбяды, каб не ажыццяўлялася і іншая мэта: наогул выцясьніць мову з натуральнага дзяржаўнага ўжываньня ў фальклёрную рэзервацыю.

Цяперашні беларускі рэжым ((гэта прызнае не толькі цывілізаваная Эўропа а нават час ад часу і найбратняя Расея), наогул шмат што робіць насуперак гісторыі, маралі і здароваму сэнсу. Пры гэтым нашы многія выданьні, не толькі дзяржаўныя, з выгля́дам лабочных назіральнікаў штодзень знаходзяць тэмы для публікацый за межамі таго, што ёсць сапраўдная, а не "афіцыйная" беларуская рэчаіснасьць.

Жыцьцё, як гаворыцца, не спыніць — гэта зразумела, вакол і побач з намі шмат, так бы мовіць, простага, лёгкага, цікавага. Але ж калі з падачы газэтаў, радыё і тэлебачаньня выключна жыццёвая драбяза, казённы аптымізм і амаль не прыхаваная хлусьня паглынаюць усю грамадскую цікаўнасьць, пакідаючы па-за межамі яе ўвагі факты рэальнага жыцьця — цяжка, згадзіцеся, прызнаць, што менавіта такая прафесійная, ды і грамадзянская пазіцыя адпавядае абавязку і сумленьню. Няўжо і гэтыя паняцьці становяцца ў нас пустым гукам і непатрэбнай перашкодай на шляху да матэрыяльнага дабрабыту і душэўнага спакою...

Не для ўсіх, да гонару і на шчасьце нацыі. Дзесяткі, сотні, тысячы нашых суграмадзянаў самых розных узростаў, сацыяльных слаёў, ступеняў адукацыі і нават палітычных перакананьняў перад усім аддаюць перавагу Бацькаўшчыне і Волі, Сумленьню і Праўдзе.

Як і павінна быць.

Мы, зразумела, з імі. Мы з вамі. Спадзяёмся, нас будзе болей у новым годзе...

Што тычыцца нашай — і вашай найперш — газэты, мы будзем імкнуцца, наколькі гэта магчыма ў беларускіх умовах, рабіць яе разнастайнай, шматвектарнай і цікавай. Адное пры гэтым застанецца нязьменным: як і раней увага будзе скіравана на рэальнае, а не прыдуманае жыцьцё. Магчыма, тады яно хацяб на маленькі крок наблізіцца да лепшага.

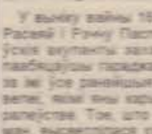
Вам і сабе на дарогу жадаем удачы!

Заснавальнік і рэдакцыя
ТЫДНЁВІКА.

Магілёўскае паўстанне.
Чарговая гадавіна

Дэмакратычныя арганізацыі Магілёва ў нядзелю адзначаць чарговую гадавіну гістарычнага паўстання магілёўцаў супраць маскоўскіх акупантаў. Мяркуецца правесці навуковую сустрэчу на гэтую тэму і нацыянальную вечарыну. А для нашых чытачоў па просьбе ТМ гісторык Ігар Марзалюк нагадвае тое, што адбылося ў Магілёве у далёкім ад нас, але назаўсёды застаўшымся ў гісторыі 1661 годзе.

У выніку вайны 1654 года паміж Расеяй і Рэччу Паспалітай маскоўскія акупанты захапілі Магілёў, паабяцаўшы гараджанам захаваць за імі ўсе ранейшыя правы і прывілеі, якімі яны карысталіся ў Каралеўстве. Тое, што гэта быў падман, высветлілася хутка. У горада адабралі самакіраванне, новы ваявода не лічыўся з магістратам. Штодзень магілёўцы трывалі здзекі, рабункі, няволю.

Момант паўстання супраць новых расейскіх парадакаў надышоў у 1661 годзе. Паўстанне падрыхтаваў магістрат на чале з Левановічам. Для ўдзелу ў ім рыхтаваліся практычна ўсе магілёўцы і ніхто не прагаварыўся аб гэтым, а тым больш — не выдаў падрыхтоўку да ўзброенага выступлення.

Паўстанне ўдалося, пра што магілёўцам усе мінулыя гады нагадвае ГЕРБ, якім быў узнагароджаны Магілёў ад польскага Караля і канцлера Вялікага Княства Літоўскага. Былі акрамя таго вернутыя магілёўцам усе прывілеі, іх стан быў ураўнены з такім горадам як Вільня.

—

...Нешта не прыгадваецца па гісторыі, каб Расея ставілася да сваёй маленькай суседкі паважліва і дружалюбна. Не заўсёды ўдавалася беларусам ратавацца, неараўнальнымі былі сілы. Аднак і ніколі не здаваліся яны ворагам і захопнікам. Умелі ахвяраваць сабой за Бацькаўшчыну і Волю. Пра гэта нагадвае нашчадкам і паўстанне 1661 года. Яму належыць законнае пачэснае месца ў гісторыі нашай Бацькаўшчыны.

Што робіць у нас дагэтуль Ленін?

У дэмакратычным ассяроддзі Магілёва, куды ўваходзяць арганізацыі БНФ, Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады, Аб'яднанай Грамадзянскай партыі, Маладога Фронту і шэраг непалітычных грамадскіх арганізацый, абмяркоўваецца ідэя пазбаўлення цэнтральнай плошчы ў абласным цэнтры назову "імя Леніна". Дэмакраты выпучаюць такую прапанову, зыходзячы з фактаў гісторыі рэвалюцыі і бальшавізму, чым правадыром і быў Уладзімір Ільіч Ульянаў, па партыйнаму — Ленін. Ініцыятары ідзі лічаць абсалютна недарэчным захоўванне імя гэтага чалавека, які прынёс нашай краіне адныя пакуты і беды, у назвах плошчаў, вуліц, прадпрыемстваў і установ. Пераканаўчыя гістарычныя факты ў пацверджанне сваёй прапановы дэмакраты мяркуюць прывесці у звароце да гарвыканкаму і гарадскога Савета народных дэпутатаў.

Замест наймення "плошча Леніна" дэпутатам і гараджанам будзе прапанавана абмеркаваць магчымасць прысуджэння галоўнаму пляцу горада імя бурмістра Іосіфа Левановіча, які 1 лютага 1661 года ўзначаліў гераічнае паўстанне магілеўцаў супраць тагачасных маскоўскіх акупантаў цара Аляксея Міхайлавіча.

Уласная інфармацыя.

Для ТМ — па электроннай пошце

АРЫШТАВАНА група асобаў, якім прад'яўлена абвінавачванне ва ўчыненні забойства Яўгена Мікалуцкага. Усе іншыя дэталі гэтай крымінальнай справы трымаюцца, у тым ліку і прозвішчы затрыманых, у таемнасці.

МЕНСКІ тэлевізар "Гарызонт", па словах галоўнага інжынера адпаведнага вытворчага аб'яднання Каробчанкі, па надзейнасці і зручнасці карыстання пераўзыходзіць мадэлі галандскай кампаніі "Філіпс".

БЕЛАРУСКАЯ мяжа будзе ўмацоўвацца за расейскія грошы. Саюзны сусед выдзяліў беларускім калегам на гэтыя мерапрыемствы сёлета 20 млрд. рублёў.

АБЛАСНАЯ пракуратура абмеркавала праблему супрацьпраўных дзеянняў міліцыянераў, на што ў мінулым годзе паступіла 173 скаргавыя заявы. Расследаваннем закончаны 8 выпадкаў перавышэння ўлады і незаконных дзеянняў супраць грамадзян, па 6 расследванне працягваецца.

БОЛЬШ ЯК 55 ПРАЦЭНТАЎ з ліку апытаных сацыёлагамі на прадпрыемствах Менску і абласных цэнтраў адказалі станоўча на пытанне, ці вядомыя ім факты ўшчамлення правоў і законных інтарэсаў працаўнікоў свайго прадпрыемства.

БЕЛАРУСКІ ХЕЛЬСІНСКІ КАМІТЭТ у адмысловым звароце заклікаў сусветную супольнасць з усёй сур'ёзнасцю паставіцца да таго, што адбываецца ў Беларусі ў галіне правоў чалавека і захавання міжнародных дамоўленасцяў на гэты конт.

СЕЛЬСКІЯ лякарні вобласці, дзе маюцца свабодныя палаты, паціху пераўтвараюцца ў прыюты для старых нямоглых людзей, якія пажыццёвай работай на калгасы не зарабілі сабе дастатковай у сённяшніх умовах пенсій.

БЕЛАПАН — спецыяльна для ТМ.

КАЛІ ЗАЧЫНІЛІ СВАБОДУ, многія адчулі сапраўдны шок. Нават не з факту пераследу самай вядомай незалежнай газеты краіны. Банальна, але насамрэч, ня верылася, што такое можа адбыцца. Услухайцеся — ЗАЧЫНІЛІ СВАБОДУ... Ці магчыма адмяніць дзень альбо прызначыць ноч? Гэтак сама і са свабодай. Асабліва калі яна ўжо набытак кожнага з нас. Улада ні ў кога нават не парупілася спытацца, ці згодныя мы з такімі яе дзеяннямі. Сёння гэта характэрна для той дыктатуры, што захапіла Беларусь. Але яшчэ больш характэрна, яшчэ больш натуральна гучыць іншае сцвярджэнне: СВАБОДУ ЗАЧЫНІЦЬ НЕЛЬГА!

У мінулую пятніцу зноў выйшла газета, якую чыталі сотні тысяч прыхільнікаў дэмакратыі ў Беларусі. Праўда, цяпер яна мусіла змясціць новую назву. Выйшлі НАВІНЫ. Гэта і ёсць наша СВАБОДА. Змяніць назву яе прымусілі. Але ня здолелі змяніць свой твар, сваю аданасць тым каштоўнасцям, якія для ўсіх нас самыя вялікія ў свеце: дэмакратыя, права на ўласную думку, незалежнасць краіны, праўда, — гэтым каштоўнасцям газета не здрадзіла і не здрадзіць. Газета будзе выходзіць у ранейшым аб'ёме, з той жа рэгулярнасцю — 3 разы на тыдзень, з тымі ж аўтарамі і з тым жа рэдактарам. Набывайце яе пакуль у шапіках Белсаюздруку, а з лютага можна буэе падпісацца на НАВІНЫ. Мы з вамі, мы разам.

Сымон Глазштэйн
"Свабода" —
"Навіны".

ПО-БЕ-ДА-А!

ИРОНИЧНЫМ ПЕРОМ

«...Мы не стали узниками западной цивилизации (!?)» — Лев Криштанович — профессор славянской академии (24.11.97 — радиопередача «Позиция».)

Год ушедший в историю Беларуси без всякой натяжки может войти, как год Стабилиза(ции (экономики), Успехов (на внешней арене), Процветания (масс), Объединения (с Россией) и Радости (по поводу того, что сбылось все предыдущее). То есть, мы прожили не ущербный год какого-то там узкоглазого Быка, а год настоящего, по-славянски разудалого СТУПОРа (см. БСЭ т. 41, стр. 167).

Естественно, это смогло осуществиться, потому что был одержан целый ворох впечатляющих побед — на всех фронтах общественной жизни. Стоит некоторые из них освежевать в памяти:

— Зимой счастливые депутаты двухпалатного Нацсобрания победили несчастных коллег из однопалатного ВС 13-го (додумались тоже!) созыва.

— Весной мужественная триада «милиция — ОМОН — спецназ» играючи расправлялась с наглыми демонстрантами и хулиганствующими журналистами.

— Летом наш бдительный альянс «Мидовцы-пограничники» нанес сокрушительное поражение ихнему Соросу.

— Осенью после тяжелой и продолжительной битвы сдались неблагоприятные погодные условия.

Пораллельно, последовательно и вслед целыми пачками одерживались хоть и более мелкие, но тоже многозначительные победы: судами над оппозицией, таможенниками над гуманитарной помощью, государственными типографиями над независимыми изданиями, белорусским рублем над долларом, политикой над экономикой, экономикой над инфляцией, статистикой над потребительской корзинкой, БТ над телезрителями, глупостью над здравым смыслом, народом над инстинктом самосохранения. Наконец, в результате четкой оперативно-розыскной работы, своевременного нанесения точечных ударов и тщательной «зачистки» территории страны, поверженными оказались последствия чернобыльской катастрофы, предприниматели, профсоюзы, ростки демократии и проявления свободомыслия в среде обывателей (что с них взять?).

Бесспорно, несмотря на героическое поведение многих государственных мужей на различных этажерках власти, самым отъявленным победителем оказался Президент. Потому что, он не только оказал решающее влияние на исход вышеперечисленных баталий, но и самолично, порой в одиночку, например, одними только гневными словами уложил гору вредителей, казнокрадов и мздоимцев. Испепелил взглядом и тут же кремировал орду политических трупов. А также, отразил грудью все ядовитые стрелы, пущенные в сторону процветающей Беларуси загнивающим Западом. А если коротко, то Президент победил всех, даже собственный народ. И теперь у него остался на белом свете всего один достойный соперник — он сам. Но можно не сомневаться: нашему Президенту — по «зубам» любой противник.

Ура! Виват! Спасибо всем!

Тимур САПСАН.

Урок на заўтра

Пра Яся Абадоўскага мы ўзгадвалі ў газэце падчас паведамлення аб правакацыі па затрыманню міліцыяй некалькіх дэмакратычных удзельнікаў леташняга афіцыйнага святкавання ў Магілёве гадавіны Кастрычніка і суда над імі. Ясь атрымаў тады судовае папярэджанне. А перад тым і пасля гэтых падзеяў ён атрымаў два папярэджанні ў зусім іншай форме. Двойчы упрыцемках на яго рабілі напад невядомыя нестарыя мужчыны, якія выварочвалі кішэні, штурхалі да сцяны тварам, пагражалі збіццём самога і непрыемнасцямі родным. Міліцыя, куды звярнуўся па дапамогу студэнт машынабудаўнічага інстытута Я.Абадоўскі, паведаміла, як здагадваецца чытач, «что установить нападавших не представляется возможным».

Затое самога хлопца, вядомага актывіста маладзёвай арганізацыі «Патрыёты Бацькаўшчыны. Рух ў Эўропу» і дарослага Народнага Фронта «установили» хутка і без залішніх цэрэмоній: яго, першакурсніка, дарэчы, платнага факультэта днямі выключылі з інстытута. Напісаць у загадзе, што выключэнне адбылося па палітычных матывах, зразумела, пасаромеліся. Таму напачатку сфармулявалі прычыну выключэння як нібыта «собственное желание» (такая лагодная прапанова да яго сапраўды была), а паколькі ён ад яе адмовіўся, зьявілася новая падстава — непасьпяховасць. А як раз ён толькі адхапіў «пару» па хіміі. Вызначыцца хаця б на «тройку» было немагчыма, бо «заваліць» хлопца начальства загадала выкладчыку, па словах Яся і ягоных аднакашнікаў, адкрытым тэкстам. Да таго, перад сэсіяй доўга хварэў, аднак ніякай адтэрміноўкі хаця б па аднаму іспыту, што заўсёды робіцца ў вучэльнях, а там больш платных, яму не далі.

...А мог бы Ясь спакойна вучыцца, нават на прэзідэнцкую стыпендыю (калі такая ёсць). Мог бы ўваходзіць у які-небудзь факультэцкі савет. Мог бы стаць адным з набліжаных да начальства і сам ўплываць на студэнцкія лёсы... Што цяпер казаць! А патрабавалася ад хлопца ўсяго-нічога. Уступіць і нават адразу ўзначаліць факультэцкую арганізацыю БПСМ, вядомага ў народзе як лукамол. Такая настойлівая прапанова да яго зыходзіла ад саміх бэпэсэмаўцаў і ад адміністрацыі вучэльні. Не прыняў, адмовіўся, палічыў для сябе непрыстойным знаходзіцца ў нібыта патрыятычным саюзе, дзе сабраліся антыбеларусы, прыхільнікі лукашэнкаўскага разумення парадку, нецярпімцы да любых іншых поглядаў або куды прымусова сагналі абыякавую насамрэч частку моладзі для масавасці. Вось хлопцу, а ў ягонай асобе іншым, і паказалі, як ў нас будзе з кожным, «кто покусится на незыблемый авторитет лучшего друга молодёжи».

Праўда, адзначым пры гэтым, што вельмі красамоўна паказалі, як гаворыцца, і сябе саміх. А ўрокі; як правіла, дарма ні для каго не праходзяць.

Уласная інфармацыя.

Яшчэ два промні надзеі

Пачатак года азначыўся ў Магілёве стварэннем двух грамадскіх аб'яднанняў, да якіх з поўным правам можна аднесці гэтае крыху лірычнае, але дакладнае азначэнне.

Ініцыятарам утварэння Цэнтра грамадскіх сувязяў выступіла вядомая гарадская асацыяцыя «Кола сяброў». Ён, у які напачатку ўвайшлі 10 грамадскіх арганізацый, якія падзяляюць дэмакратычныя каштоўнасці, спрыяюць нацыянальнаму адраджэнню, умацаванню незалежнасці дзяржавы і падтрымліваюць стварэнне адкрытыга грамадства, утвораны як каардынацыйны, інфармацыйны і рэсурсны цэнтр няўрадавых арганізацый з мэты рэалізацыі сумесных праграм і праектаў у галіне так званага трэцяга сэктара.

На арганізацыйным сходзе Цэнтра выбраны яго кіруючы склад, прынятыя рэгламент і палажэнне, намечаны прыярытэтныя кірункі работы. Найперш Цэнтр, які ўзначаліў Ігар Шары, мяркуе падтрымліваць новыя грамадскія арганізацыі і ініцыятывы, а таксама спрыяць усталяванню ўжо вядомых і актыўна дзеючых.

Стадыю рэгістрацыі ва ўпраўленні юстыцыі аблвыканкама прайшоў Магілёўскі праваабарончы цэнтр. Ініцыятарамі стварэння гэтай грамадскай арганізацыі выступілі нашы нядаўнія турэмныя пакутнікі, якія пацярпелі ад улады падчас кастрыніцкага святкавання. Падрабязна пра гэта ТЫДНЁВІК паведамляў у сваіх лістападаўскіх нумарах. Цалкам лагічна што старшынём Цэнтра стаў вядомы грамадскі актывіст Сяргей Абадоўскі.

Новая праваабарончая арганізацыя будзе імкнуцца да эфектыўнай абароны чалавека і ягоных свабодаў. Сярод першасных клопатаў МПЦ —кантроль за ўмовамі ўтрымання затрыманых людзей у следчых ізалятарах і наогул у міліцыі. Як ужо адзначана вышэй, пра гэтыя жахлівыя ўмовы актывісты Цэнтра маюць свой асабісты досвед. Справа не ў тым, каб стварыць у адпаведных установах для парушальнікаў правапарадку «курортныя ўмовы», а ў тым, што ў Магілёве, як і ў краіне ў цэлым адміністрацыйныя органы перабольшваюць свае паўнамоцтвы, самі не выконваюць законаў і інструкцый, многія з якіх Беларусь нібыта прызнае на міжнародным узроўні.

Цэнтр у самы бліжэйшы час сам абвесціць аб сваім нараджэнні і паведаміць грамадскасці неабходныя звесткі для кантактаў з ім. Мяркуем, што такую інфармацыю Цэнтр найперш прадаставіць нашай газэце. Сачыце за яе нумарамі.

Ніна АЛЯКСЕЕВА.

Заўтра ў Магілёве чакаецца адкрыццё грамадскага Народнага Ўніверсітэта. Ён мяркуе сабраць вакол сябе свядомую і цікаўную аўдыторыю з людзей розных прафесій і ўзростуў, якія не абыякавыя да шматвяковай гісторыі і культуры Беларусі, яе сённяшняга і заўтрашняга дня. Заняткі ва ўніверсітэце будуць весці вядомыя свае і замежныя навукоўцы, дзяржаўныя і грамадскія дзеячы, якія падзяляюць імкненне нашага грамадства да дэмакратыі і адкрытасці. У адкрыцці Ўнівéрсітэта чакаецца прыезд са сталіцы шэрагу вядомых асобаў, сярод якіх прафесар Юрась Хадыка.

Адміністрацыя свайго дачакалася

Папярэджанне аб звальненні атрымаў кіроўца Магілёўскага тралейбуснага ўпраўлення Віктар Тарноўскі. Адміністрацыі нарэшце ўдалося «злавіць» яго падчас невялічкага і даволі спрэчнага парушэння вадзіцельскай інструкцыі. Тым не менш, не пагпядаючы на кадравыя праблемы, начальства парку з лёгкасцю вырашыла развітацца з вопытным вадзіцелем.

Усё становіцца зразумелым, калі даведваешся, што Віктар Тарноўскі зьяўляецца старшынём пярвічнай арганізацыі Дэмакратычнага прафсаюза транспартнікаў. Сваёй прынцыповай пазыцыяй у абароне правоў рабочых тралейбуснага парку ён даўно заслужыў з боку адміністрацыі асаблівую пільнасць і непрыязнасць. Літаральна асабіста сачыў за кожным крокам вадзіцеля гал. інжынер упраўлення Падголін, які не так даўно двойчы прайграў на карысць рабочых грамадзянскія суды, дзе ягоным апанентам у працоўных спрэчках выступаў старшыня дэмакратычнай прафсаюзнай арганізацыі Віктар Тарноўскі.

Такое ў беларускіх умовах, як вядома, не даруецца. Адное цешыць, што тралейбуснае начальства нарэшце навучылася выконваць усе неабходныя па закону фармальнасці.

Напрыклад, Віктар папярэджаны аб маючым звальненні, як і патрабуецца ў выпадку такіх прэтэнзій, якія яму адрасуюцца, за два месяцы. Зразумела, што на гэты раз апаратыўна складзены і ўсе іншыя пратаколы, тлумачальныя запіскі і г.д. Не падкапаешся, паціра е рукі адміністрацыя... Аднак сам Віктар, ягоная пярвічная арганізацыя і абласная рада Свабодных прафсаюзаў маюць намер абгрунтавана абскардзіць у судзе загад аб звальненні, як толькі ён зьявіцца. На ўсебаковую падрыхтоўку да суда яны і скарыстаюць нечакана дадзеныя ім два месяцы. СПБ не аднойчы даказвалі, што бараніцца ўмеюць. Такім чынам, верагодна, што спадар Падголін рана радуецца і яму давядзецца ізноў працягнуць, замест непасрэднай работы, сваё добраахвотнае сачэнне за рабочым-актывістам.

А.СЯРГЕЕЎ, прафсаюзны актывіст.

Затое — шчыра...

У дні, калі многія адзначаюць так званы Стары Новы год, мы з сябрамі правялі на вуліцах Магілёва своеасаблівае сацыялагічнае апытанне. Усім сустрэчным мы задавалі пытанне: Што хацелі б яны пажадаць у новым годзе сабе, блізкім і Беларусі? Вось якія высновы нашага «навуковага» эксперымента.

Па-першае, мы да ўсіх звярталіся, зразумела, на роднай мове. Многія з незадаволенасцю абыходзілі нас, толькі яе пачуўшы. Іншыя шчыра не разумелі, прасілі перакласці на «нормальный язык».

Па-другое, сярод адказаў на першым месцы былі такія: каб было шчасце ўсім і каб быў у нас новы прэзідэнт. Далей падтрымліваць гаворку на гэту тэму большасць не жадала.

Па-трэцяе, немала было тых, хто жадаў прэзідэнту хутчэй разабрацца з усімі ворагамі, недобразычліўцамі і навесці парадак. Які парадак і ў чым, — працягу таксама як правіла не было. "Ды вось, хоць бы з вамі", — строга зазначыў толькі адзін сурьёзны мужчына.

Дзяніс НОВІКАЎ.

Прэзідэнт — ідзі! БНР — вярніся!

Ліст Зянона Пазьняка да Сойму БНФ

Дзве тэмы найбольш хвалююць зараз старшыню Фронту: маючае адбыцца святкаванне ў сакавіку 80-х угодкаў Беларускай Народнай Рэспублікі, знішчанай, як вядома, бальшавікамі ў 1918 годзе, і вызваленне юных палітвязняў цяперашняга рэжыму Вадзіма Лабковіча, Аляксея Шыдлоўскага і Вадзіма Кабанчука, якія без суда ўтрымліваюцца за кратамі Жодзінскага следчага ізалятара больш, чым па тры месяцы.

У лісце З.Пазьняк звязвае распачатую з падачы тэлекаментатара Зімоўскага кампанію па далейшай дыскрэдытацыі дэмакратычнай апазыцыі з абвешчаннем Беларускім Народным Фронтам збору подпісаў за адстаўку Лукашэнкі. Гэтую палітычную акцыю, дарэчы, цалкам законную, лідэр Фронта прапануе надалей увязаць з падрыхтоўкай да юбілею БНР. На ягоную думку, у Фронта ёсць усе неабходныя структуры і адпаведныя сілы для прыняцця на сябе адказнасці і функцый урада колішняй Народнай Рэспублікі. Адзіная ўмова, што замінае мірнаму пераходу ўлады да патрыятычных сіл, — прэзідэнцкая пасада і, зразумела, чалавек на гэтай пасадзе.

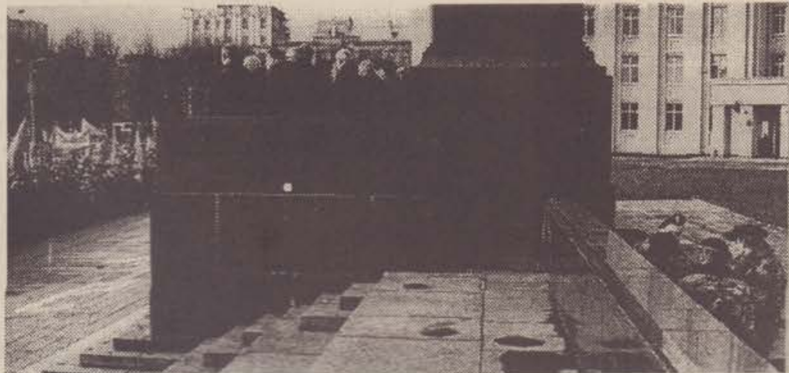
Лідэр Фронту лічыць маральным абавязкам усёй апазыцыі актыўны наступ на ўладу за вызваленне палітвязняў. Гэтым патрабаваннем павінна, на думку З.Пазьняка, быць прасякнута ўся палітычная і грамадская атмасфэра краіны. Са свайго боку, як паведамляе старшыня Фронту, яму ўдалося прыцягнуць увагу да лёсу юных пакутнікаў кангрэсмэнаў ЗША, беларускай эміграцыі, замежных сродкаў масавай інфармацыі. Усе разам павінны выратаваць трох мужных патрыётаў Бацькаўшчыны, што апынуліся за кратамі за сваю любоў да Радзімы.

Па матэрыялах прэс-цэнтра БНФ.

БЛІЗКАЯ ГІСТОРЫЯ

Што засталося за кадрам

Цяперашні беларускі рэжым развёў па розныя бакі не толькі нас з вамі, свой народ, але і гісторыю. Улада прызнае толькі тую яе частку, якая пачалася для Беларусі з перыяду яе савецкага ўтварэння. Даты і падзеі гэтага перыяду шырока адзначаюцца, святкуюцца на дзяржаўным узроўні. А ўсё, што было на Беларусі і з Беларуссю раней, прысуджана да забвення, замоўчвання ці скажэння. Але ж і савецка-камуністычная частка нашай гісторыі не падаецца поўнай. Апошняй ілюстрацыяй такой ідэалагічнай дактрыны сталася нядаўняе святкаванне 60-годдзя ўтварэння Магілёўскай вобласці: пераможныя публікацыі ў афіцыйных газэтах, урачыстыя паседжанні, узнёслыя прамовы. Словам, бязвоблачная ідылія з нагоды даволі фармалёвай падзеі, што насіла найперш адміністратыўна-бюракратычны характар. Але ж не, зараз у нас ўсё зьяўляецца падставай для ідэалагічнай апрацоўкі людзей у духу пераемнасці "дасягненняў" гістарычна сканаўшай сістэмы. Паколькі яна аднаўляецца, жыццё і падзеі тагачасныя падаюцца ў адцэнзураваным няпоўным выглядзе. Аднак, на нашу думку, з гісторыі, як і з песні, нельга выкідаць словы. Гісторыя — падручнік не ўчорашняга, а заўтрашняга дня. Таму і трэба ведаць яе без выняткаў... Гісторыка мы і папрасілі напомніць чытачам, якім быў сацыяльны і палітычны фон, на якім утваралася нашая вобласць.

Адзначаючы юбілеі трэба не толькі пахваляцца, але і ўлічваць памылкі, каб пазбегнуць іх на будучае. Дзеля гэтага трэба быць роўным да ўсіх. Ушаноўваць не толькі тых, хто падтрымлівае светапогляд кіруючай улады, а ўсіх. Памяць — справа не ўдзячная. Прабіраючыся наверх, па службовай лесвіцы, многія імкнуцца пазбавіцца ўспамінаў аб мінулым і забараніць гэта рабіць іншым. Шмат чаго сказана і напісана аб 60-годдзі Магілёўскай вобласці. Добрага і цёплага. Гэта справядліва. Але ўзгадалі не пра ўсё і не пра ўсіх. Што засталося за кадрам?

Стварэнне вобласці заспела перыяд пераўтварэння г. Магілёва ў сталіцу БССР. Пішучы аб гэтым і з'яўленні ў 1939 годзе першага генеральнага плана забудовы горада, забыліся ўзгадаць, што па плану раней ці пазней падлягалі зносу дамы, якія складалі ансамбль былой Губернатарскай плошчы (ратуша, дамы губернатара, віцэ-губернатара, губернскага праўлення, гарадской управы і г.д.), архіерэйскі палац і іншыя гістарычныя будынкі па Першамайскай і Ленінскай вуліцах. Такі ж лёс чакаў і храмы: Богаяўленскі, Трох свяціцеляў, Васкрасенскую і Мікалаеўскую цэрквы, касцёлы Св. Антонія, Св. Станіслава і інш. Адзін з іх — Іосіфскі сабор, выдатны помнік архітэктуры ў стылі класіцызму (архітэктар М.Львоў) — стаў ахвярай ужо ў 1938 годзе. Ён быў узарваны, а на яго месцы пабудавана гасцініца "Днепр", у якой павінны былі размяшчацца госці, дэпутаты і дэлегаты будучай сталіцы. Каб спраўдзіўся праект пераносу сталіцы, не пабачылі б мы зараз і ўнікальнага помніка эпохі беларускага барока — Мікалаеўскай царквы. Яна падлягала зносу, бо знаходзілася на шляху аднаго з алей Цэнтральнага парку, запланаванага ў пойме правага берага Дняпра (Падніколлі).

Утваралася вобласць на фоне пераводу магілёўскіх школ на рускую мову навучэння. Бо ў 1937 годзе былі ліквідаваны апошнія нацыянальныя школы: польскія, яўрэйскія і г.д.

Паспяхова змагаліся з "опіумам" для народа — рэлігіяй. У 1939 годзе рапартавалі: на тэрыторыі Усходняй Беларусі перамог атэізм, былі зачынены ўсе храмы. Святары альбо асуджаны, альбо растраляныя. У 1940 годзе на ўсходзе БССР засталося толькі 14 праваслаўных святароў, пазбаўленых сваёй пастырскай працы. З іх толькі 2 не склалі з сябе сану, не адракліся ад святарства.

У 1941 годзе, апасля захопу Магілёва нямецкімі акупантамі, распачалося "другое" хрышчэнне краю. З дазволу нямецкіх акупацыйных уладаў адкрыліся брамы цэркваў. Людзі пайшлі да бога. Дзякуючы гэтаму кроку акупантаў увесь Савецкі час дзейнічала Барыса-Глебская царква на Быхаўскім кірмашу, захоўваючы хрысціянства і праваслаўную веру. Іншыя цэрквы былі закрыты апасля вайны. Так, закрываючы Трохсвяціцельскую царкву, на сходах патрабавалі зрабіць гэта таму, што яе "адкрыў Гітлер". Там быў утвораны клуб завода "строммашына", зараз зноўку царква. Улічваючы сёняшнія добрыя стасункі Магілёўскай праваслаўнай епархіі з нямецкай евангеліцкай акадэміяй у г. Бадэн, можна спадзявацца аб з'яўленні на сценах храма ганаровай дошкі з удзячнасцю нямецка-фашысцкім захопнікам за адраджэнне праваслаўнай веры ў Магілёве.

Усім вядома фота "Савецкія войскі ўступаюць у разбураны фашыстамі Магілёў". Зноўку няма праўды. Горад быў разбураны не ў 1941, і не ў 1944 (дзякуючы Фаціну), а летам 1943 г. калі савецкая авіяцыя па-варварску разбамбіла гарады Магілёў, Мінск, Віцебск.

А пасля вайны працягвалася знішчэнне помнікаў мінулага. Зруйнавалі Спаскую царкву і пабудавалі будынак нынашняга Трэста N 12. Менавіта, тады і знішчылі рэшты Святога Георгія Каніскага. Зніклі Богаяўленскі сабор, Васкрасенская царква (былы касцёл езуітаў), касцёл св. Антонія і г.д. У адну ноч летам 1957 года ўзарвалі рашуту і Успенскую царкву (XVII ст.), у якой захоўваўся абраз Пятра Яўсіевіча "Нараджэнне Маці Божай", які лічыцца шэдэўрам сусветнага значэння (зараз абраз у Мінскім Нацыянальным мастацкім музеі). Стогадовыя ліпы, застаўшыяся ад сядзібы Піленберг, былі ў той час спілаваны, бо на думку аднаго з кіраўнікоў горада, закрывалі прамысловы выгляд Магілёва.

Ні слова не было сказана аб тых, хто пацярпеў ад сталінскіх рэпрэсіяў. Паляванне на ворагаў вялося не толькі ў 1937, але і ў 1949-1953 гадах. У Магілёве некалькі год таму памёр вядомы вязень сталінскіх лагераў, якога абвінавачвалі ў тым, што ён, на той час працуючы ў Віцебску, кіраваў урачамі, якія збіраліся атруціць Сталіна. Пазней, ён, рэабілітаваны, сумленна працаваў на пасадах у жыллёва-камунальнай гаспадарке Магілёва, умацоўваючы Савецкі лад жыцця і сістэму. Як і іншыя рэабілітаваныя. Ім пакутнікам, асобна не прагучала ні слова ўдзячнасці. Дарэчы, нічога не было сказана і пра Васіля Старавойтава, які шмат чаго зрабіў на карысць вобласці мінулых гадоў.

Не ўзгадалі і М.Кукабаку, адзінага, хто ў Беларусі адкрыта асудзіў увядзенне Савецкіх войск у Чэхаславакію.

Існуе меркаванне, што 50-70-я гады былі "ціхімі" у гісторыі Магілёўскай вобласці. Мяркуйце самі. За 1956-1965 гг. рабочыя Магілёўскай вобласці правялі 11 стачак на прамысловых прадпрыемствах. За 1957-1970 гг. вядомы 20 забастовак (страйкаў) на тэрыторыі вобласці. Найбольш было ў 1962-67. Баставалі ў Магілёве — 9 разоў, у Бабруйску — 8, Крычаве — 3. Усяго 20 разоў! Для тых год даволі шмат.

Ускладаючы кветкі на Савецкай плошчы, ці шкадавалі, што знішчылі ў 1980-1981 гг. улюбёнае месца адпачынку гараджан, калі пабудавалі помнік "Змагарам за Савецкую ўладу"? Няшмат казалі і пра наследствы Чарнобыльскай аварыі.

І зараз, усталёўваючы помнік народнаму мастаку П.Масленнікаву каля абласнога мастацкага музея, не кранулі помнік Леніна — на месцы якога, як не маючага мастацкіх вартасцей, планавалася паставіць помнік мастаку, а знеслі скульптуру праваслаўнай святой. Яна знікла з вуліц горада! Ці не з'яўляецца гэта крывадушшам і бяспамяцтвам, як і пабудова праваслаўнага храма ў адным з калгасаў вобласці пад назвай "Шлях Леніна"? Бо назву мяняць не збіраюцца. **Як і наш шлях у будучае?**

А.КРАСНАСЛАБОДЦАЎ,
гісторык.

"Белая кніга". Магілёў. Фрагменты.

(Працяг. Пачатак у NN 17, 19, 21, 23, 25, 30)

ДЕЛО N 20. ЗНАТЬ ПРАВДУ — НЕЛЬЗЯ

23 марта 1997 г. председатель городской организации Белорусской социал-демократической партии "Народная громада" **Владимир Лапцевич распространял в центре города листовки, посвященные годовщине провозглашения Белорусской Народной Республики (БНР).** БНР была правозглашена 25 марта 1918 г., но впоследствии была уничтожена коммунистами, которые насильственно включили Беларусь в состав новой Российской империи (т.е. СССР). Поэтому нынешний прокоммунистический и пророссийский режим тщательно замалчивает все факты, связанные с БНР.

Текст распространяемой листовки приводится полностью.

"25 сакавіка 1918 г. была абвешчана незалежнасць Беларускай Народнай Рэспублікі.

У снежні 1917 г. у Мінску адбыўся Усебеларускі Кангрэс, які заклікаў да стварэння беларускай дзяржавы. Аднак гэты легітымны, дэмакратычны орган беларускага народа быў разагнаны бальшавікамі.

Расейскі бальшавізм кінуў Беларусь пад ногі Германіі і парушыў - пасля падпісання і ратыфікацыі Савецкай Расеяй Брэсцкага міру — умовы, абяцаныя беларускім дзеячам, што лёс Беларусі будзе вырашацца з удзелам яе прадстаўнікоў. Гэта падштурхнула беларускіх патрыётаў да больш рашучых мераў.

25 сакавіка 1918 г. у Менску была абвешчана дзяржаўная незалежнасць Беларусі. Негледзячы на тое, што гаспадарыўшыя на той час нямецкія акупанты пад пагрозай зброі разагналі Раду і народны Сакратарыят, беларускі ўрад не склаў рук і працягваў барацьбу за незалежнасць. У чэрвені 1918 г. Украіна (прызнаная на той час незалежнай усімі краінамі Антанты і Расеяй) першай прызнала беларускую дзяржаву. У 1918-1920 гг. БНР дэ-юрэ або дэ-факта прызналі Расея, Германія, Латвія, Літва, Эстонія, Чэхаславакія, Балгарыя, Фінляндыя, Турцыя.

Негледзячы на акупацыю краіны бальшавікамі і палякамі, беларусы працягвалі збройнае змаганне супраць акупантаў, стваралі партызанскія атрады. І хоць вораг одолеў БНР, ён быў вымушаны лічыцца з патрабаваннямі народа і пайсці на стварэнне БССР.

Такім чынам без стварэння БНР мы сёння былі б расейскай вобласцю, "Северо-Западным краем".

Так уславім герояў, палеглых за Свабоду і Незалежнасць Бацькаўшчыны!

Магілёўская гарадская арганізацыя Беларускай Сацыял-Дэмакратычнай партыі (Народная грамада) Наклад 200 ас.".

Как видим, в листовке была чисто историческая информация, и никого не обижающие патриотические лозунги. Никаких антигосударственных призывов в листовке не было.

Тем не менее, Лапцевич был задержан милицией (Центральный РОВД г. Могилева) и на него был составлен протокол. 8 апреля 1997 г. Лапцевич был оштрафован административной комиссией Центрального райисполкома (председатель **Кистенева А.Ф.**, секретарь **Полещук А.А.**) на 390 тыс рублей "за распространение листовок, не имеющих выпускных данных".

То, что такое решение комиссии является совершенно незаконным и не соответствующим Закону РБ "О печати" мы уже разъясняли (см. дело 12 "Где же, все-таки, необходимо получать "разрешение" на листовку"). Владимир Лапцевич обжаловал постановление комиссии в суд и главе районной администрации. Однако, суд Центрального района (судья — **Туленкова А.М.**, народные заседатели **Хитименко Е.А.**, **Дубинина Р.**, с участием прокурора **Масловской Л.А.**) проштамповал решение комиссии, а глава администрации Центрального района **К.В.Селицкий** ответил пустой отпиской.

Жалобы В.Лапцевича в областной суд и в Верховый Суд РБ успеха не имели. Были получены отрицательные ответы председателя областного суда **Попенюка В.М.** и и.о. заместителя председателя Верховного Суда **Санько Н.З.**

Магілёўскае аддзяленне Беларускага Хельсінскага Камітэта.

Паважаная рэдакцыя, віншуем Вас са святам нараджэння Хрыста і Новым годам.

Вам пішуць ветэраны працы Смірноў Альберт Мікалаевіч і Прошына Раіса Сцяпанаўна. Мы с задавальненнем даведаліся, што ў Магілёве існуе апазіцыйная газэта "ТМ" і спадзяемся, што ў адрозненне ад папярэдніх апазіцыйных газэт "Адраджэнне" і "Ратуша", яна будзе жыць доўга.

На наш погляд, каб газэта жыла доўга, трэба каб яна была цікавай для шырокага кола чытачоў, а для гэтага ў ёй павінны друкавацца не толькі палітычныя артыкулы, а таксама разнастайная інфармацыя на любы густ.

У наш цяжкі непрадказальны час большую частку насельніцтва цікавяць такія тэмы, як здароў'е, ежа, вопратка. Пакрыху ўзраджаецца рэлігійнасць. Таму ў газэце можна ўвесці адпаведныя рубрыкі. Можна таксама паспрабаваць друкаваць праграму магілёўскага тэлебачання, бо мы былі сведкамі, калі перад Новым годам многія людзі пыталісь газэт з магілёўскай праграмай, а іх не было, таму што магілёўскія газэты разабралі, а ў мінскіх магілёўская праграма не друкуецца.

Мы лічым таксама, што у газэты павінен быць свой дэвіз, па якому можна вызначыць палітычны напрамак газэты, а пад назвай газэты даць кароткі змест нумара. Мы лічым, што загалоўкі артыкулаў трэба даваць больш інтрыгуючыя. Напрыклад, у N 29:

Валерий Разумов — "Не ходите в ресторан — попадете в СИЗО".
Сергей Ободовский — "В 37-м судили тройки — теперь единицы".
Виктар Абрамович — "Выпрабаванне тараканамі і голадам".

Нам спадабаюцца вашы крыжанкі, якія садзейнічаюць прапагандзе беларускай мовы.

З павагай і пажаданнем поспехаў.

P.S. Просім прабачэння за магчымыя памылкі, бо на беларускай мове пачалі размаўляць у час БНФ-скага адраджэння Беларусі. Зараз родная мова зноў у занепадзе, але мы імкнемся дзе магчыма карыстацца ею, каб не згубіць.

Магчыма нашы прапановы для вас будуць залішнімі, і мэтанакіраванасць вашай газэты адмыслова палітычная, то просім прабачэння за турботы.

Колькі год жылі нашы продкі ў старажытнасці?

Магілёў: даўніна і сучаснасць

Гістарычны агляд І.Марзалюка

Жыццё нашых продкаў праходзіла ў значна больш складаных умовах, чым нашы. Голад і эпідэміі паралізавалі жыццё гарадоў і цэлых тэрыторый краіны. Па падліках В.Грыцкевіча эпідэмічныя гады адзначаліся на Беларусі ў XI-XV стст. не меней 29, а ў XVI-XVIII стст. — не меней 81 раза.

Натуральна, што такое становішча спраў не магло не адбівацца на працягласці жыцця. У другой палове 1 тысячагоддзя сярэдняя працягласць жыцця ўсходніх славян складала 36,5 год. У магільніку XI-XII стст. пры Чавускім селішчы (побач з горадам Чавусы Магілёўскай вобласці) у двух пахаваннях былі пахаваны дзеці 8-9 год, а ў сямі — людзі ва ўзросце 30-35 год.

Ва ўмовах, калі літаральна праз некалькі год раз-пораз выбухалі эпідэміі, якія чаргаваліся з галоднымі гадамі ды войнамі, малаверагодна, каб яна значна ўзрасла ў XVI-XVIII стст. Так, у памёрлага ў 1656 г. магілёўскага лаўніка Мялешкі Галеевіча не засталося прамых спадчаннікаў, бо «...же так сынове, яко и цорка, на которых добра по отцу належали, з сего света зшодши».

Цікава адзначыць той факт, што ў асяродзі магілёўскіх гараджан XVII ст. была добра вядома «Ведомость о роках климатеричных» —астралагічныя парады аб найбольш спрыяльных і дрэнных днях для нараджэння дзіцяці. Лічылася, што «Детя, которое ся родит вднь самый новю, коротко живет; также и третяго дня по новю. А которое зась другого дня по новю, долгого бывает веку. А четвертаго дня нарожоное бывает слабое и песливое. А пятаго дня нарожоное — небезпечнаго житя. Шостого дня бывает хоровитое. Семаго дня долго жіючее. Осмаго дня в молодом веку з света сходит. Девятого дня слабое бывает и малое. Десятого дня от новю, детя зась на свет выходзячое, старости великое доходит. Адинанцаты небезпечны. Дванацатыи — мерныи век живота. Тринацатаго дня от новю детя на свет выходячое ежели до осмнацата будет жит, долго поживе. Четырнацатыи днь подеизроный. Пятнанцатыи днь долголетный. Шестнанцатыи и семнанцатыи — здравіе на теле бывает. Осемнацатыи непевного житія. Деветнанцатый также. Двадцатый сильное и долговечное. Двадцать первого непоцешный. Двадцать вторый мерный. Двадцат третій з хоробами часто будет бедится. Двадцат четвертыи злыи. Двадцат пятыи на силах шванкует. Двадцат шостый небезпечный. Двадцат семый мерныи век. Двадцат осмы также мерныи. Двадцат девятыи, на сходе мца розным хоробам подлегает и не трвалый».

Пісец, што перапісваў тэкст, змясціў пад ім глыбакадумную заўвагу: «Любо та обсерванція не ест евглие, которому бы конечне вирит, еднак не без рацыи астроліогове то выдалі і напісалі».

25 студзеня споўнілася 60 год Уладзіміру Высоцкаму, аднаму з найвядомейшых паэтаў і песняроў Савецкай эпохі, продкі якога, дарэчы, выйшлі з Беларусі.

Уладзімір ВЫСОЦКІ

Выбар

Шлях ці труна? Ізгой ці небыццё?
Так, выбар небагаты перад намі.
Даруюць нам маруднае жыццё.
Мы з ім скаваны моцна кайданамі.
А нехта ўсё ж і выбраў наўздагад
З бязглуздай верай, як зачараваны.
Але ж ці то жыццё — што ў ланцугах?
Хіба ж то выбар — калі ты скаваны?
Каварная спагада нам такая,
Як зелле ведзьмы ці як міражы.
Смерць ад сваіх выглядвае з-за камня.
І ззаду — смерць, але ўжо ад чужых!
Здранцвела цела, ссохлася душа.
І мы маўчым, як падстаўныя пешкі.
А ў лабавым шкле бачна не шаша,
А ганьбы выскал і крывыя ўсмешкі.
Калі б аковы тыя разарваць,
Той й горла перагрызці не замнога
Таму, хто здагадаўся прыкаваць
Нас ланцугамі да жыцця такога.
Няўжо мы спадзяемся шчэ на штосьці?
Ці, можа, нам ланцуг не па зубах?
Чаму ж у браму раю аж да млосці
Мы стукаем па кованых скабах?
Канчаць вайну?! — Якое адкрыццё!
Але ж цану якую закруцілі!
Нам прапануюць доўгае жыццё
Ў віне, брыдоце, здрадзе, ганьбе, гнілі.
Ці ж вартае жыццё такой цаны?
Дарозе не канец яшчэ — спакойна!
Паўзбоч тае — Вялікае — вайны
Яшчэ магчыма паміраць прыстойна!
І рана змешваць нас з балотнай тванню!
Мы гнёздаў сабе ў гнілі не саўем!
Мы не памром пакутным існаваннем!
Мы лепш надзейнай смерцю ажывём!

Пераклаў з расійскай Міхась Булавацкі

Перакладчык шукае спонсара на выданне зборніка Ул. Высоцкага на беларускай мове. Тэлефануйце: 22-70-51.

У абласной выставачнай зале Саюза мастакоў (на Болдзіна) працягвае збіраць наведвальнікаў персанальная дэманстрацыя мастацкіх твораў магіляўчаніна Аляксандра Суворава, якая пачалася напрыканцы мінулага года. СЁМАЕ ВЫМЯРЭННЕ — такі філязоўска-лірычны назоў даў сваёй выставе сам знакаміты мастак. Сапраўды ён працуе ў рэалістычнай, але ж і крыху, як, пэўна, і трэба ў мастацтве, таемнай манэры. Ягоныя карціны вядуць нас да нечага быццам і блізкага, але нязведаннага, нябачанага раней, таму —трапяткога і хвалюючага. Ён піша ў зямной колернай гамме, блізкай да той, якой дзеліцца з намі сама прырода. Аднак за кожным мазком —уласнае, толькі яму прыналежнае бачанне свету і жыцця...

Пераказваць жывапіс словамі, на шчасце, няўдзячна і бязсэнсоўна. Выстава яшчэ адчыненая. Пераканайцеся самі ў тым, што ў нас ёсць мастакі не па адукацыі або занятку, аднолькава малюючыя бясконцыя «пейзажы» з дрэйцамі і лужынамі, а тыя, хто сам з творчым здіўленнем кожны раз нанова адчыняе для сябе і для нас свет — і навакольны, і ўнутраны. Спецыяльна для вас яшчэ раз пазначаем адрас, падзею і імя: вул. Болдзіна, персанальная выстава, АЛЯКСАНДР СУВОРАЎ.

Магчыма, што узгадка Беларускага мастацкага ліцэя, што ў Менску, многім чытачам ні аб чым не скажа. Аднак мы не маглі прамаўчаць аб ім з нагоды 35-годдзя, якое гэтая навучальная ўстанова днямі адзначала. Установа за гады настойлівай работы дала развіцца таленту многіх творчых асобаў роднай краіны. А яны ў сваю чаргу робяць нашае жыццё прыгожым, духоўным, усвядомленым. І, не апошняя справа, славяць сваім мастацтвам нашу Беларусь за межамі. Сярод вядомых навучэнцаў ліцэя немала магілёўцаў: Галіна і Уладзімір Конанавы, Марыя Таболіч, Рыгор Шараеў, Васіль Камароў, Марына і Юрась Несцюракі. Ліцэй, які здаўна, дарэчы намаганнямі Рыгора Шырмы, выкладае і ва ўсім працуе на роднай мове, быў і застаецца асяродкам захоўвання і развіцця беларускага мастацкага характару і духу ў самых розных галінах творчасці: жывапісу і скульптуры, музыцы і тэатра. Хай і застанецца так назаўсёды.

Алесь ТАБОЛІЧ.

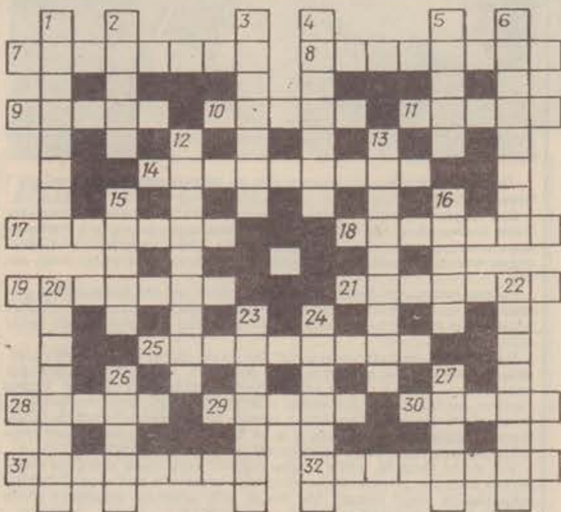
КУЛЬТУРНІЦКІЯ НАВІНЫ

Адказы на крыжаслоў, апублікаваны ў мінулым (31) нумары газеты «Тыднеўік Магілеўскі»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 7. Прыцемак. 8. Рыштунак. 11. Спёка. 12. Абраз. 13. Слушнасць. 16. Падлік. 17. Склон. 18. Даніна. 21. Асавік. 22. Намець. 23. Брахун. 24. Вернік. 29. Кольца. 30. Корак. 31. Скабка. 35. Заўвадатар. 37. Сябар. 38. Калыл. 39. Дзянніца. 40. Сэрцайка.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Прыпынак. 2. Уцёкі. 3. Матуля. 4. Мыліца. 5. Журба. 6. Гадавіна. 9. Рэшткі. 10. Кракос. 14. Цікавасць. 15. Чалеснікі. 19. Відук. 20. Памер. 25. Роўнядзь. 26. Лотаць. 27. Пашана. 28. Скарынка. 32. Ласіца. 33. Гарсэт. 34. Багна. 36. Камаш.

Перакладзіце на беларускую мову

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 7. Старье. 8. Родинка. 9. Хлопанье. 10. Культяпка. 11. Вертел. 14. Недоверчивый человек. 17. Тетерев. 18. Матушка, мамочка. 19. Ухажер. 21. Ссора, грызня. 25. Иностранец. 28. Удар грома. 29. Ковер. 30. Челн. 31. Молодой сосновый лес. 32. Употребление.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Мужание. 2. Брусья. 3. Крепость, прочность. 4. Простак. 5. Бросок. 6. Сквозняк. 12. Мечтание. 13. Питомец. 15. Горемыка. 16. Уклон. 20. Обязанность. 22. Наименование. 23. Пища. 24. Недоросль. 26. Юмор. 27. Почет.

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газета, заснаваная Магілёўскай гарадской асацыяцыяй "КОЛА СЯБРОЎ".

Зарэгістравана ў Дзяржкамітэце Рэспублікі Беларусь па друку за № 831.

Газета выходзіць па пятніцах, пераважна на беларускай мове..

Кошт аднаго асобніка газэты ў тандлі праз сістэму Саюздруку — 3.000 рублёў. У свабодным продажы і ў грамадскіх распаўсюджвальнікаў — па дамоўленасці.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 212030 г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

ТЭЛЕФОНЫ: 31-04-15, 22-97-82

Газета набрана і надрукавана афсетным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.М.Свярдлова. Зак. 1. Тыраж 1100 асобнікаў.